

IAM

Arkitektur för identitet och behörighet ur ett lärosätessgemensamt perspektiv (IAM)

Sammanfattning

Projektet/utredningen ska utreda hur framtidsvisionerna ser ut kopplat till lärosätenas behov när det gäller gemensam arkitektur runt hantering av elektroniska identiteter och behörigheter (*Identity and Access Management IAM*). Hur ser visionen ut och vilka steg kan genomföras lokalt för att nå detta?

Bakgrund

Hantering av elektroniska identiteter och behörigheter är centralt vid alla lärosäten. Hanteringen har växt fram i olika takt vid olika lärosäten, men i takt med att kraven på lärosäten ökar, framför allt vad gäller kostnadseffektivitet och möjlighet att använda IT-tjänster som ej driftas vid lärosätet, så ökar behoven om samsyn på frågorna kring identitetshantering inom sektorn.

Inom samarbetsorganet ATI har ett behov identifierats att inventera och göra en gemensam kravställning på hur IAM ska kunna komma att hanteras i ett framtidsperspektiv.

Utgångspunkt

Tre olika paradigmer för IAM inom högre utbildning är identifierade och definierade av Gartner vilka beskriver helt skilda mönster för hur IAM hanteras vid ett lärosäte. Nedan beskrivs mönstren mycket övergripande.

- **Organisationscentrisk** Den organisationscentriska IAM-hanteringen innebär en IAM-hantering där organisationen står helt fristående och där organisationen själv äger hela processen för att länka e-identiteter samman med aktörer och de attribut som kopplas till e-identiteten.

Hela förtroendekedjan mellan konsumerande tjänster och tilldelandet av rättigheter finns inom organisationen. Ett typexempel på denna hantering är den traditionella knytningen där man sköter autentisering och auktorisation för en IT-tjänst genom att ansluta den till ett Active Directory och hantera användarna av IT-tjänsten genom säkerhetsgrupper.

- **Federationscentrisk** Den federationscentriska IAM-hanteringen handlar om att världen breddas och att e-identiteterna inte bara hanteras inom en organisation. Det innebär att det måste finnas ett förtroende mellan de olika ingående organisationerna i federationen. Att en organisation litar på tilldelningen av rättigheter som kommer med den hävdade rätten. Det är i SWAMID som vi har grunden till den federationscentriska IAM-hanteringen. Det saknas idag samsyn för hur behörighetsstyrning fungerar inom resp lärosäte och vilka krav som är rimliga att ställa där. Några basprocesser finns definierade inom ramen för SWAMIDs tillitsramverk men fokus för federationen är återanvändning av elektroniska identiteter för inloggning. Typexempel på detta område är de IT-tjänster som används genom olika former av nationella samarbeten, t ex Adobe Connect, Box och kommande version av Ladok (Ladok3). Antagning.se och NyA-webben är också exempel inom området där vissa delar av NyA-webben även har behörighetsstyrning på detta sätt.
- **Användarcentrisk** När e-identiteten sätts i fokus och rättigheter inte längre tilldelas vid den enskilda organisation där e-identiteten ursprungligen hör hemma får vi ett användarcentriskt perspektiv. Tilldelningen flyttas ut ur organisationen till den sammanslutning där organisationen finns.

För användarcentrisk IAM-hantering finns idag ingenting inom lärosätessverige även om SWAMID utgör en stark utgångspunkt. Som privatperson kommer man i kontakt med denna paradigm t ex genom konceptet att man använder ett Facebook-konto för inloggning i många IT-tjänster. I detta exempel saknas dock behörighetshanteringen.

I dagsläget har de flesta lärosätena tekniska lösningar där fokus varit organisationscentriskt. Några få lärosäten har genomfört förändringar där de tekniska lösningarna på ett tydligare sätt har vävt in identitetsfederationer som en naturlig del av den tekniska lösningen.

Direktiv

Det projektet/utredningen syftar till att göra tydligt är hur en framtida IAM-hantering kan se ut för ett svenskt lärosäte. Förändringar kommer att ske, däremot kanske förändringarna inte kommer att ske i ett steg utan genom en successiv förändring. Den organisationscentriska IAM-hanteringen har byggts upp baserat på krav där vi hanterar IT inom organisationen, mycket av IT kommer att både på kort och medellångt perspektiv att ske inom organisationerna, men hur ser det ut på lång sikt? Hur kan vi redan nu börja planera och skapa en IAM-hantering som är kompatibel med ett användarcentriskt paradigm för IAM och hur kan de olika paradigmen kopplas samman?

Lärosätena kommer inom några år möta höjda krav på hanteringen av personuppgifter som också tydligt påverkar området identitetshantering.

De frågeställningar som projektet/utredningen tar sin utgångspunkt i är:

- Tre paradigmer för IAM. Vilka delar ur resp. paradigm tillför mest för högskolesektorn?
- Vilka är de grundläggande gemensamma behoven kopplat till identiteter och behörigheter?
- Hur ser e-identiteters livscykel ut i ett framtidsperspektiv?
- Hur ser processen ut för tilldelning av åtkomst till IT-resurser?
- Hur ser en målarkitektur ut och vilka transitionsarkitekturer finns?

Mål

Huvudmålet med projektet/utredningen är att ta fram en vision för en lärosätessgemensam syn på arkitekturen runt IAM-hantering dvs. identiteter och behörigheter. Detta blir ett stöd för hur utvecklingen skall drivas framåt inom respektive lärosäten och vilka gemensamma delar som är nödvändiga.

Utredningen kommer att leverera följande leverabler

- Sammanställning av de processer som bör finnas dokumenterade vid resp lärosäte samt exempel på implementationer av processerna. Dessa processer inkluderar både de processerna som krävs för att uppfylla SWAMIDs tillitsramverk och övriga processerna anknutna till identitetshanteringen och innefattar bl a
 - Livscykelhantering av konto för olika kategorier av användare (anställda, studenter, övriga verksamma)
 - Identifieringsmetoder (hur säkerställer vi att individen är den den utger sig för att vara)
 - Sammanställning av vilken ingående funktionalitet som är naturlig att implementera inom ramen för identitets- och behörighetshanteringen vid resp lärosäte. Sammanställning ska också tydliggöra vilka behov resp funktionalitet förväntas möta
 - Sammanställning av vilken funktionalitet som är naturlig att implementera via gemensamma IT-tjänster för högskolesektor i Sverige inom ramen för SWAMID och vilka behov denna funktionalitet förväntas möta.
 - Sammanställning av högskolesektorns krav på Svensk e-legitimation och vilket förhållande högskolesektorn kommer att ha till eIDAS för tydlig kanalisering via SWAMID
 - Dokumenterade processer för hur behörighetsstyrning bör fungera inom resp. lärosäte och hur behörighetstilldelning för användare utanför lärosätet bör fungera

Sammantaget innebär detta att utredningen kommer att leverera en gemensam vision för identitets- och behörighetshantering, både för lokalt för resp. lärosäte och gemensamt för högskolesektorn genom samarbetet via SWAMID. Utredningen kommer också leverera en generell plan som kan användas för resp. lärosäte att hitta lämpliga att ta sig till visionen.

Tidsplan

Unknown macro: 'viewpdf'